

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010-2011

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί αυτόνομα από το ακαδημαϊκό έτος 1983-1984. Μεταξύ των προσωπικοτήτων που συνέβαλαν αποφασιστικά στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας του ήταν και ο Νίκος Σβορώνος, ένας από τους μεγαλύτερους έλληνες ιστορικούς του 20ού αιώνα.

Α. Στόχοι Τμήματος

1. Εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί στόχοι

Το Τμήμα έχει στόχο να υπηρετεί τη διδασκαλία και την έρευνα της ιστορίας και της αρχαιολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξοικείωση του φοιτητή με τις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στους επιστημονικούς χώρους της ιστορίας και της αρχαιολογίας, με στόχο την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος δομείται με μαθήματα Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά, προσφέροντας στο φοιτητή του τη δυνατότητα πολλαπλών επιλογών από ένα ευρύ φάσμα μαθημάτων και προσεγγίσεων, στα όρια βέβαια που επιβάλλει το γεγονός ότι το πτυχίο αποτελεί και επαγγελματικό τίτλο.

Η διδασκαλία και η έρευνα στο Τμήμα γίνεται μέσα από όλο το σύγχρονο φάσμα θεματικών, θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων. Δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένο γεωγραφικό πλαίσιο, ωστόσο ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις κοινωνίες που αναπτύχθηκαν στον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, ενώ η διδασκαλία και η έρευνα καλύπτουν επίσης το χώρο της ανατολικής Μεσογείου. Το Τμήμα διαθέτει τον παλαιότερο στην Ελλάδα ανεξάρτητο Τομέα Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών, όπου διδάσκεται συστηματικά η ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Οι τρεις Κατευθύνσεις του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πρόεδρος:

Αναπλ. Καθηγητής Σωκράτης Πετμεζάς
τηλ. 28310 77335, 28310 77336,
email: petmezas@phl.uoc.gr

Αναπληρώτρια Πρόεδρος:

Αναπλ. Καθηγήτρια Αντωνία Κιουσοπούλου
τηλ. 28310 77365

Γραμματέας: Ευλαβία Δράγαση,
τηλ.: 28310 77379

Διοικητικό Προσωπικό:

Βασιλική Κασίμη, τηλ. 28310 77337
Ρούλα Κρητικάκη, τηλ. 28310 77336

Γραμματεία:

Ιστοσελίδα: www.history-archaeology.uoc.gr
email: history@phl.uoc.gr fax: 28310 77338

έχουν στόχο να προσφέρουν στο φοιτητή ειδίκευση στους επιστημονικούς χώρους της ιστορίας της αρχαιότητας και του μεσαίωνα, της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας και της αρχαιολογίας και της ιστορίας της τέχνης αντίστοιχα. Σε συνεργασία με τα άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής, το Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπει τη δυνατότητα να προετοιμαστεί ο φοιτητής για επαγγελματική σταδιοδρομία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Συγχρόνως, μέσα από τις συνεργασίες του με συγγενή τμήματα σε προγράμματα ευρωπαϊκών ανταλλαγών, το Τμήμα προσφέρει στο φοιτητή του τη δυνατότητα να μετακινηθεί

για ένα εξάμηνο σε κάποιο άλλο πανεπιστήμιο της Ευρώπης.

Το Τμήμα πραγματοποιεί αρχαιολογικές έρευνες που καλύπτουν όλο το φάσμα της ελληνικής προϊστορίας και των ιστορικών χρόνων. Ο φοιτητής του Τμήματος που ειδικεύεται στην Αρχαιολογία εκπαιδεύεται στις μεθόδους της με τη συμμετοχή του στις πανεπιστημιακές ανασκαφές στην Αρχαία Ελεύθερνα, γύρω από το μινωικό ιερό κορυφής του Βρύσινα και στη νήσο Γαύδο, ενώ για το φοιτητή που ειδικεύεται στην Ιστορία οργανώνονται κάθε χρόνο επιτόπιες αποστολές, ώστε να ασκηθεί στην ταξινόμηση αρχείων. Το Τμήμα διενεργεί επίσης σε ετήσια βάση επιτόπιες ασκήσεις των φοιτητών σε μουσεία, μνημεία και πινακοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού.

2. Επαγγελματικοί στόχοι

Το Τμήμα προετοιμάζει το φοιτητή του για την επαγγελματική του ένταξη σε ένα ευρύ πεδίο εργασιακών επιλογών στην Ελλάδα και το εξωτερικό: διδασκαλία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σταδιοδρομία στους επαγγελματικούς χώρους ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας, τα ερευνητικά ιδρύματα, την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τα μουσεία, τις πινακοθήκες και γενικότερα τις υπηρεσίες που έχουν σχέση με τον πολιτισμό και την τέχνη. Επιπλέον τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος επιτρέπουν στον απόφοιτο να διεκδικεί με επιτυχία εργασία και σε πολλούς άλλους τομείς, όπου είναι απαραίτητη η αναλυτική ικανότητα, η συνθετική κριτική σκέψη και ο σωστός χειρισμός της γλώσσας.

3. Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές

Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ερευνητική ειδίκευση σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Ο απόφοιτος του Τμήματος έχει τα

ουσιαστικά και τυπικά εφόδια να ακολουθήσει μεταπτυχιακές σπουδές. Το Τμήμα προσφέρει πέντε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης, ενώ προσφέρει και πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών στα ίδια γνωστικά αντικείμενα:

- Ο Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία (με ειδικεύσεις σε Προϊστορική Αρχαιολογία, Κλασική Αρχαιολογία, Αρχαία Ιστορία)
- Βυζαντινές Σπουδές (διατμηματικό πρόγραμμα με τα Τμήματα Φιλολογίας και Φυσικής του Ιδρύματος και με τη συνεργασία του Πολυτεχνείου Κρήτης και ειδικεύσεις σε Βυζαντινή Ιστορία, Βυζαντινή Αρχαιολογία και Ιστορία της Βυζαντινής Τέχνης, Βυζαντινή Φιλολογία)
- Τουρκολογία (συνδιοργάνωση με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας)
- Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία (διατμηματικό πρόγραμμα με το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Ιδρύματος)
- Ιστορία της Τέχνης.

B. Οργάνωση Τμήματος

Το Τμήμα διαιρείται σε τέσσερις (4) Τομείς:

• Τομέας Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας

Ο Τομέας Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας καλύπτει τη μελέτη της ιστορίας του αρχαίου μεσογειακού κόσμου, με έμφαση στην αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη, της μεσαιωνικής Ευρώπης και του Βυζαντίου, καθώς και του λατινοκρατούμενου ελληνικού χώρου.

• Τομέας Ιστορίας Νεοτέρων Χρόνων

Ο Τομέας Ιστορίας Νεοτέρων Χρόνων έχει ως αντικείμενο την ιστορία του

νεότερου και του σύγχρονου κόσμου, με έμφαση στην ιστορία της ελληνικής κοινωνίας κατά τους τελευταίους αιώνες, και των σχέσεών της με την Ευρώπη, τα Βαλκάνια και την Εγγύς Ανατολή.

- **Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**

Ο Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα της Προϊστορικής Αρχαιολογίας, της Κλασικής Αρχαιολογίας και της Βυζαντινής Αρχαιολογίας του ελλαδικού και του ευρύτερου μεσογειακού χώρου, καθώς και εκείνο της Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης.

- **Τομέας Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών**

Ο Τομέας Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών έχει ως αντικείμενο την ιστορία της Ασίας, με έμφαση στην τουρκική και αραβική ιστορία, καθώς και της Αφρικής από την εμφάνιση του ισλάμ και εξής.

Γ. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

Ο Κανονισμός και το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος τροποποιήθηκε στη σημερινή του μορφή στην Τακτική Γενική Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και

Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης της 28ης Μαΐου 2008.

1. Διάρκεια διδασκαλίας μαθημάτων

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και κάθε μάθημα διδάσκεται επί τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως.

2. Κατηγορίες Μαθημάτων

Τα μαθήματα που επιλέγει ο φοιτητής πρέπει να προσφέρονται από τη Φιλοσοφική Σχολή, εκτός εάν προβλέπει διαφορετικά η κατεύθυνση που έχει επιλέξει.

Τα προσφερόμενα μαθήματα διακρίνονται σε παραδόσεις, σεμινάρια και προσεμινάρια.

α. Παραδόσεις

Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει με ποια σειρά θα παρακολουθήσει τις Παραδόσεις του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος (βλ. παρακάτω ενδεικτικά προγράμματα σπουδών). Συνιστάται ωστόσο στον πρωτοετή φοιτητή να επιλέξει κατά προτεραιότητα τα μαθήματα εκείνα τα οποία, σύμφωνα με τον τίτλο τους ή βάσει των διευκρινίσεων του διδάσκοντος, αποτελούν εισαγωγή στο διδασκόμενο αντικείμενο.

β. Σεμινάρια

Δικαίωμα εγγραφής σε Σεμινάριο έχει ο φοιτητής που έχει ήδη παρακολουθήσει και εξεταστεί επιτυχώς σε δύο (2) τουλάχιστον Παραδόσεις του ίδιου γνωστικού αντικείμενου. Δεν επιτρέπεται η εγγραφή πρωτοετούς φοιτητή σε Σεμινάριο.

Στα Σεμινάρια συμμετέχουν κατ' ανώτατο όριο δεκαπέντε (15) έως είκοσι (20)

φοιτητές, με απόφαση του οικείου Τομέα. Κατά περίπτωση ο αριθμός μπορεί να αυξηθεί σε είκοσι πέντε (25) με απόφαση του Τομέα. Προτεραιότητα εγγραφής στα Σεμινάρια έχουν οι φοιτητές που προσέρχονται σε αυτά από την πρώτη εβδομάδα μαθημάτων, και μεταξύ αυτών οι τεταρτοετείς και οι τριτοετείς.

Στα Σεμιναριακά Μαθήματα η επίδοση του φοιτητή κρίνεται από την προφορική παρουσίαση του θέματος της εργασίας του, την ποιότητα της γραπτής εργασίας του και την ενεργό συμμετοχή του στο μάθημα. Περισσότερες από τρεις (3) απουσίες στο Σεμινάριο επιφέρουν αυτόματα τη διαγραφή του φοιτητή.

Οι σεμιναριακές εργασίες κάθε εξαμήνου πρέπει να παραδίδονται το αργότερο δύο (2) εβδομάδες μετά το τέλος κάθε εξεταστικής. Το ίδιο ισχύει και για την εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Σεμινάριο που δεν κατατέθηκε μέσα στην προθεσμία μεταφέρεται αυτόματα στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου.

γ. Προσεμινάριο

Ο νεοεισερχόμενος φοιτητής της κατεύθυνσης Α1 (Αρχαία και Μεσαιωνική Ιστορία) υποχρεούται στο δεύτερο (Β΄) έτος σπουδών του να παρακολουθήσει ένα προπαρασκευαστικό σεμινάριο, το οποίο επικεντρώνει στη χρήση των πηγών και της βιβλιογραφίας, καθώς και στη σύνταξη μιας σεμιναριακής εργασίας.

Το προσεμινάριο είναι ανοιχτό μόνο στο φοιτητή της κατεύθυνσης Α1 και η επιτυχής ολοκλήρωσή του είναι προϋπόθεση για την επιλογή σεμιναρίων στη συνέχεια (χωρίς την αντίστοιχη υποχρέωση για την επιτυχή ολοκλήρωση δύο παραδόσεων).

Για φοιτητές άλλων τομέων, όσον αφορά τα σεμινάρια, ισχύουν όσα περιγράφονται στην προηγούμενη ενότητα.

δ. Πρακτική Άσκηση

Στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνεται

και η δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών σε φορείς και υπηρεσίες επαγγελματικού ενδιαφέροντος σχετικού με την επιστημονική εξειδίκευση που προσφέρει το Τμήμα. Η Πρακτική Άσκηση συνιστά προαιρετικό μάθημα, πέραν αυτών που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, και προσγράφεται στο Συμπλήρωμα Πτυχίου. Η συμμετοχή των φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση δε βαθμολογείται, κρίνεται απλά ως "επιτυχής" ή "μη επιτυχής", βάσει αξιολόγησης, στην οποία λαμβάνονται υπόψη η έκθεση πεπραγμένων που υποχρεούται να συντάξει ο φοιτητής μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησής του, καθώς και η γνώμη του εποπτευόντος μέλους ΔΕΠ του Τμήματος και των αρμόδιων στελεχών του φορέα υποδοχής. Η χρονική διάρκεια της πρακτικής άσκησης ανά φοιτητή ορίζεται στους δύο μήνες με δυνατότητα παράτασης για έναν ακόμη (μέγιστη διάρκεια συμμετοχής τρεις μήνες).

3. Εξετάσεις

Η εκτίμηση της επίδοσης του φοιτητή σε κάθε μάθημα γίνεται με γραπτή ή προφορική ή γραπτή και προφορική εξέταση, κατά την κρίση του διδάσκοντα. Για τις Παραδόσεις πρόσθετο κριτήριο μπορεί να αποτελεί η εκπόνηση ειδικής εργασίας, σε θέμα που ορίζεται από το διδάσκοντα· η ποιότητα της εργασίας μπορεί να επηρεάσει την τελική εκτίμηση της επίδοσης του φοιτητή.

4. Τρίτη (Γ΄) Εξεταστική

Ο φοιτητής του τελευταίου εξαμήνου (Η΄, Η΄-1η επανεγγραφή, Η΄-2η επανεγγραφή, κ.τ.λ.) έχει δικαίωμα, εκτός από την περίοδο Σεπτεμβρίου, να εξετάζεται επαναληπτικά και στην περίοδο του Ιανουαρίου, σε μαθήματα τα οποία είχε επιλέξει στη δήλωσή του κατά το τελευταίο εαρινό εξάμηνο.

5. Βαθμολογία

Η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος: α) των Παραδόσεων μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες και β) των Σεμιναρίων μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από το τέλος κάθε εξεταστικής.

6. Αναβαθμολόγηση

Ο φοιτητής που έχει χαμηλή επίδοση στις εξετάσεις έχει τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμεί, να επανέλθει εξεταζόμενος σε επιπλέον μαθήματα του ίδιου γνωστικού αντικειμένου. Σε περίπτωση που επιτύχει υψηλότερη βαθμολογία, αυτή προσμετράται αυτομάτως στο βαθμό του πτυχίου του αντί της παλαιότερης. Σε αντίθετη περίπτωση, διατηρείται η παλαιότερη βαθμολογία.

7. Πρόγραμμα «Δια Βίου Μάθηση»/ERASMUS

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας συνεργάζεται με πολλά πανεπιστήμια του εξωτερικού στο πλαίσιο του Προγράμματος «Δια Βίου Μάθηση/Erasmus» και ενθαρρύνει το φοιτητή να αξιοποιήσει αυτή τη δυνατότητα ώστε να μετακινηθεί για ένα διάστημα σε κάποιο από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ενημερώνεται από τους Συμβούλους

Σπουδών του Τμήματος και από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Πανεπιστημίου.

8. Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας εφαρμόζει την αντιστοίχιση των μαθημάτων του με πιστωτικές μονάδες ECTS ως εξής: 5 ECTS ανά παράδοση (και προσεμινάριο) και 10 ECTS ανά σεμινάριο.

Συντονίστρια ECTS του Τμήματος: Αναστασία Σεργίδου, επίκουρη καθηγήτρια.

9. Μετεγγραφές

Σε φοιτητή που έχει έλθει με μετεγγραφή στο Τμήμα μας από Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας άλλων πανεπιστημίων της χώρας αναγνωρίζονται όλα τα μαθήματα που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς, εφόσον αντιστοιχούν σε προσφερόμενα γνωστικά μας αντικείμενα. Τα υπόλοιπα μαθήματα είναι δυνατό να θεωρηθούν Ελεύθερες Επιλογές. Η αναγνώριση μαθημάτων φοιτητών που προέρχονται από άλλα τμήματα θα εξετάζεται κατά περίπτωση.

10. Ξένες Γλώσσες

Η Φιλοσοφική Σχολή προσφέρει μαθήματα ξένων γλωσσών. Η παρακολούθηση μαθημάτων ξένων γλωσσών είναι προαιρετική, αλλά συνιστάται στο φοιτητή να αξιοποιήσει αυτή τη δυνατότητα, ώστε να μάθει ή να βελτιώσει μία ή και περισσότερες ξένες γλώσσες, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις απαιτήσεις της ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας που είναι απαραίτητη στις παραδόσεις, τα σεμινάρια και τα προσεμινάρια. Ο βαθμός στην ξένη γλώσσα δεν προσμετράται στο βαθμό του πτυχίου.

11. Απόκτηση Πτυχίου

Για την απόκτηση πτυχίου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο φοιτητής οφείλει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τη σπουδή του σε ένα από τα τρία (3) παρακάτω Προγράμματα Σπουδών. Από τα τρία (3) Προγράμματα, τα δύο (2) έχουν

Κατεύθυνση Σπουδών Ιστορίας (Α) και το ένα Αρχαιολογίας (Β). Από τα δύο (2) Προγράμματα Ιστορίας το ένα είναι προσανατολισμένο στη σπουδή της αρχαιότητας και του μεσαίωνα (Α1), ενώ το δεύτερο στη σπουδή της νεότερης και σύγχρονης εποχής (Α2).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α1

Η κατεύθυνση Α1 εισάγει το φοιτητή στο αντικείμενο της ιστορικής επιστήμης με σχετική έμφαση στην ιστορία του αρχαίου μεσογειακού κόσμου, της μεσαιωνικής Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, καθώς και της περιόδου της λατινικής κυριαρχίας στον ελληνικό χώρο. Σκοπός του Προγράμματος είναι η εξοικείωση με τις πηγές και τη

μεθοδολογία του ιστορικού, ιδιαίτερα της αρχαιότητας και του μεσαίωνα, και η παροχή ενός στέρεου γνωστικού υπόβαθρου γι' αυτές τις περιόδους. Παράλληλα, μέσω των μαθημάτων επιλογής, η κατεύθυνση Α1 δίνει στο φοιτητή τη δυνατότητα να διευρύνει τις γνώσεις του και σε συναφή γνωστικά πεδία που τον ενδιαφέρουν.

	Αριθμός μαθημάτων
1. Αρχαία Ιστορία	5
2. Ιστορία Μέσων Χρόνων-Βυζάντιο	3
3. Ιστορία Μέσων Χρόνων-Δυτική Ευρώπη	3
4. Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων	3
5. Οθωμανική, Αραβική ή Αφρικανική Ιστορία	2
6. Οποιαδήποτε Ιστορία	4
7. Επιλογές από μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης	4
8. Αρχαία Ελληνικά	2 ¹
9. Λατινικά	2
10. Φιλολογία (λατινική, αρχαία ελληνική ή βυζαντινή φιλολογία)	1
11. Ελεύθερες επιλογές ²	6
12. Προσεμινάρια	1
13. Σεμινάρια ³	6
Σύνολο μαθημάτων	42

¹ Υποχρεωτικά μία Θεματογραφία.

² Από τις παραδόσεις της Φιλοσοφικής Σχολής και τις παραδόσεις Κοινωνιολογίας από το Τμήμα Κοινωνιολογίας. Δεν επιτρέπεται πάνω από δύο (2) μαθήματα να είναι παιδαγωγικά ή διδακτική άσκηση (μόνο από τη Φιλοσοφική Σχολή). Σεμινάρια είναι δυνατό να επιλεγούν αντί για παραδόσεις μετά από έγκριση του συμβούλου σπουδών.

³ Ένα Αρχαίας Ιστορίας, ένα Ιστορίας Μέσων Χρόνων-Βυζάντιο, ένα Ιστορίας Μέσων Χρόνων-Δυτική Ευρώπη, ένα οποιασδήποτε Ιστορίας και δύο ελεύθερα από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Από τα έξι σεμινάρια, το ένα θα περιλαμβάνει επιτόπια άσκηση των φοιτητών στο πλαίσιο υποχρεωτικής επιτόπιας άσκησης στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Κάθε φοιτητής μπορεί να συμμετάσχει σε μία μόνο επιτόπια άσκηση εσωτερικού και σε μία εξωτερικού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α2

Το πρόγραμμα Α2 αποβλέπει στο να δώσει στο φοιτητή που το επιθυμεί, μια ιδιαίτερη εξειδίκευση στη νεότερη και σύγχρονη ιστορία, χωρίς ταυτόχρονα να παραβλέπεται και η δυνατότητα προετοιμασίας για επαγγελματική σταδιοδρομία στο χώρο της Μέσης Εκπαίδευσης. Η εξισορρόπηση των

παραπάνω είναι κυρίως έργο του φοιτητή, ο οποίος πρέπει να εκμεταλλευτεί με τον καλύτερο (σε σχέση με τις προθέσεις του) τρόπο τις πλούσιες δυνατότητες επιλογών που υπάρχουν. Ο Τομέας είναι στη διάθεση του φοιτητή για να τον βοηθήσει στις επιλογές του.

	Αριθμός μαθημάτων
1. Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων	9 ¹
2. Αρχαία, Βυζαντινή ή Μεσαιωνική Ιστορία	4 ²
3. Οθωμανική, Αραβική ή Αφρικανική Ιστορία	3
4. Ιστορία της Τέχνης της Δύσης	3
5. Αρχαιολογία (προϊστορική, κλασσική, βυζαντινή)	2
6. Ελεύθερες επιλογές Ιστορίας και Αρχαιολογίας	3
7. Ελεύθερες επιλογές από ΦΚΣ και Σχολή Κοιν. Επιστημών	5 ³
8. Επιλογές από Τμήμα Φιλολογίας	4 ⁴
9. Μαθήματα Παιδαγωγικών ή Παιδαγωγική Άσκηση	3 ⁵
10. Σεμινάρια	6 ⁶
Σύνολο μαθημάτων	42

¹ Είναι δυνατόν η μία παράδοση να καλυφθεί από επιτόπια άσκηση σε τοπικά αρχεία, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του ΙΤΕ, το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, σε Μουσεία και άλλα πολιτιστικά κέντρα, ή σε ερευνητικά προγράμματα, υπό την εποπτεία ενός διδάσκοντος του Τομέα. Πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου των τριών (3) τελευταίων ετών.

² Κατά προτίμηση από μία τουλάχιστον παράδοση σε κάθε γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει ο Τομέας ΑΜΙ, δηλαδή στην Αρχαία Ιστορία, τη Βυζαντινή Ιστορία και την Ιστορία της Μεσαιωνικής Δύσης.

³ Οι φοιτητές δεν μπορούν να πάρουν μαθήματα Ιστορίας ή Αρχαιολογίας από τα Τμήματα αυτά.

⁴ Από τις επιλογές του Τμήματος Φιλολογίας οι δύο είναι υποχρεωτικά παραδόσεις ΝΕΦ.

⁵ Κατά την κρίση των ίδιων των φοιτητών, τα παιδαγωγικά μαθήματα μπορούν να αντικατασταθούν από ελεύθερες επιλογές μαθημάτων (παραδόσεων) από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ή από τη Φιλοσοφική Σχολή.

⁶ Από τα σεμινάρια το ένα πρέπει να είναι Αρχαίας ή Μεσαιωνικής Ιστορίας (Βυζάντιο ή Δυτική Ευρώπη), το δεύτερο είναι ελεύθερη επιλογή από τα προσφερόμενα στην Ιστορία και τα υπόλοιπα τέσσερα στη Νεότερη/Σύγχρονη Ιστορία. Προαιρετικά ένας φοιτητής του Α2 μπορεί να επιλέξει ένα επιπλέον σεμινάριο στις Ανατολικές ή Αφρικανικές Σπουδές φτάνοντας έτσι τα 7 σεμινάρια. Στην περίπτωση αυτή οι ελεύθερες επιλογές από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (εδάφιο 6) και από το ΦΚΣ και τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών (εδάφιο 7) περιορίζονται σε 2 και 4 αντίστοιχα αντί 3 και 5 και το σύνολο των αναγκαίων μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου από 42 σε 41. Το ειδικό βάρος των σεμιναρίων είναι διπλάσιο από εκείνο των παραδόσεων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β

Το Πρόγραμμα Β αποβλέπει στο να δώσει στο φοιτητή που το επιθυμεί μια ιδιαίτερη εξειδίκευση στο χώρο της Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, χωρίς ταυτόχρονα να παραβλέπεται και η δυνατότητα προετοιμασίας για επαγγελματική σταδιοδρομία στο χώρο της Μέσης Εκπαίδευσης. Η εξισορρόπηση των

παραπάνω είναι κυρίως έργο του φοιτητή, ο οποίος πρέπει να εκμεταλλευτεί με τον καλύτερο (σε σχέση με τις προθέσεις του) τρόπο τις πλούσιες δυνατότητες επιλογών που υπάρχουν. Ο Τομέας είναι στη διάθεση του φοιτητή για να τον βοηθήσει στις επιλογές του.

Αριθμός μαθημάτων

1. Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία	2
2. Αρχαία Ελληνική ή/και Βυζαντινή Φιλολογία	2
3. Λατινική Φιλολογία	1
4. Αρχαία Ιστορία	2
5. Ιστορία Μέσων Χρόνων (Βυζάντιο ή/και Δυτική Ευρώπη)	2
6. Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων	2
7. Ιστορία (οποιαδήποτε ιστορία συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων του Τομέα Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών)	1
8. Προϊστορική Αρχαιολογία	4
9. Κλασική Αρχαιολογία	4
10. Βυζαντινή Αρχαιολογία	4
11. Ιστορία της Τέχνης της Δύσης	5
12. Συμμετοχή σε ανασκαφική ή άλλη έρευνα πεδίου που διεξάγεται από τον Τομέα ¹	1
13. Μαθήματα ελεύθερης επιλογής (παραδόσεις ή σεμινάρια του Τμήματος ή των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, συμπεριλαμβανομένων των παιδαγωγικών και της παιδαγωγικής άσκησης στο ΦΚΣ, και των προπτυχιακών διατμηματικών προγραμμάτων του Τμήματος)	6
14. Σεμινάρια: Ένα Προϊστορικής Αρχαιολογίας, ένα Κλασικής Αρχαιολογίας, ένα Βυζαντινής Αρχαιολογίας, ένα Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης, ένα οποιασδήποτε Αρχαιολογίας (Προϊστορική, Κλασική, Βυζαντινή) ή Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης και ένα σεμινάριο οποιασδήποτε Αρχαιολογίας ή Ιστορίας της Τέχνης της Δύσης ή Ιστορίας	6
Σύνολο μαθημάτων	42

¹ Οι φοιτητές οφείλουν να συμμετάσχουν (τουλάχιστον για 15 ημέρες) σε ανασκαφική ή άλλη αρχαιολογική έρευνα που διεξάγεται από τον Τομέα και υπό την επίβλεψη ενός από τους διδάσκοντες.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α1

Εξάμηνα Σπουδών	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	Σύνολο Μαθημ.
Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία (ΑΕΦ)	1	1							2
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΦ) ή Βυζαντινή Φιλολογία (ΒΥΦ)			1						1
Λατινική Φιλολογία (ΛΑΦ)	1	1							2
Αρχαία Ιστορία (ΑΙΣ)	1	1		1	1	1			5
Βυζαντινή Ιστορία (ΒΙΣ)	1				1	1			3
Ιστορία Μέσων Χρόνων (ΙΜΧ)	1		1			1			3
Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων (ΙΝΧ)		1	1				1		3
Τουρκολογία (ΤΟΥ) ή Αραβολογία (ΙΑΡ) ή Αφρικανολογία (ΙΑΦ)		1		1					2
Προϊστορική (ΠΙΑΡ) ή Κλασική (ΚΑΡ) ή Βυζαντινή Αρχαιολογία (ΒΑΡ) ή Ιστορία της Τέχνης της Δύσης (ΙΤΔ)	1	1	2						4
Οποιαδήποτε Ιστορία				2	1			1	4
Ελεύθερη Επιλογή				2	1	1	1	1	6
Προσεμινάρια			1						1
Σεμινάρια					1	1	2	2	6
Σύνολο Μαθημάτων	6	6	6	6	5	5	4	4	42

Από τα Σεμινάρια που θα πραγματοποιηθούν, το ένα θα περιλαμβάνει επιτόπια άσκηση φοιτητών στο πλαίσιο υποχρεωτικής εκπαιδευτικής εκδρομής.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α2 (με 6 σεμινάρια)

Εξάμηνα Σπουδών	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	Σύνολο Μαθημ.
Ιστορία Νεότερων Χρόνων (ΙΝΧ)	1	1	1	1	1	1	1	1	8
ΙΝΧ (επιτόπια άσκηση)								1	1
Αρχαία Ιστορία (ΑΙΣ)	1	1							2
Βυζαντινή Ιστορία (ΒΙΣ) ή/και Ιστορία Μέσων Χρόνων (ΙΜΧ)	1	1							2
Τουρκολογία (ΤΟΥ) ή Αραβολογία (ΙΑΡ) ή Αφρικανολογία (ΙΑΦ)			1	1	1				3
Αρχαιολογία	1	1							2
Ελεύθερες Επιλογές Ιστορίας			1	1		1			3
Ιστορία της Τέχνης της Δύσης (ΙΤΔ)			1	1	1				3
Παιδαγωγικά					1	1	1		3
Νεοελληνική Φιλολογία (ΝΕΦ)	1	1							2
Άλλα Μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας	1	1							2
Μαθήματα από τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και το ΦΚΣ			2	2		1			5
Σεμινάρια ΙΝΧ					1	1	1	1	4
Σεμινάριο από τον Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας (ΑΜΙ)								1	1
Σεμινάριο Ελεύθερης Επιλογής από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας							1		1
Σύνολο Μαθημάτων	6	6	6	6	5	5	4	4	42

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α2 (με 7 σεμινάρια)

Εξάμηνα Σπουδών	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	Σύνολο Μαθημ.
Ιστορία Νεότερων Χρόνων (ΙΝΧ)	1	1	1	1	1	1	1	1	8
ΙΝΧ (επιτόπια άσκηση)								1	1
Αρχαία Ιστορίας (ΑΙΣ)	1	1							2
Βυζαντινή ιστορία (ΒΙΣ) ή/και Ιστορία μέσων χρόνων (ΙΜΧ)	1	1							2
Τουρκολογία (ΤΟΥ) ή Αραβολογία (ΙΑΡ) ή Αφρικανολογία (ΙΑΦ)			1	1	1				3
Αρχαιολογία	1	1							2
Ελεύθερες Επιλογές Ιστορίας			1	1					2
Ιστορία της Τέχνης της Δύσης (ΙΤΔ)			1	1	1				3
Παιδαγωγικά					1	1	1		3
Νεοελληνική Φιλολογία (ΝΕΦ)	1	1							2
Άλλα Μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας	1	1							2
Μαθήματα από τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και το ΦΚΣ			2	2					4
Σεμινάρια ΙΝΧ					1	1	1	1	4
Σεμινάριο από τον Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας (ΑΜΙ)						1			1
Σεμινάριο από τον Τομέα Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών (ΑΑΣ)							1		1
Σεμινάριο Ελεύθερης Επιλογής από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας								1	1
Σύνολο Μαθημάτων	6	6	6	6	5	4	4	4	41

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β

Εξάμηνα Σπουδών	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο	5 ^ο	6 ^ο	7 ^ο	8 ^ο	Σύνολο Μαθημ.
Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία (ΑΕΦ)	1	1							2
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΦ) ή Βυζαντινή Φιλολογία (ΒΥΦ)	1		1						2
Λατινική Φιλολογία (ΛΑΦ)	1								1
Αρχαία Ιστορία (ΑΙΣ)	1			1					2
Βυζαντινή Ιστορία (ΒΙΣ) ή/και Ιστορία Μέσων Χρόνων (ΙΜΧ)		1		1					2
Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων (ΙΝΧ)		1	1						2
Ιστορία (οποιαδήποτε ιστορία συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων του Τομέα Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών)				1					1
Προϊστορική Αρχαιολογία (ΠΑΡ)		1	1		1		1		4
Κλασική Αρχαιολογία (ΚΑΡ)	1		1		1	1			4
Βυζαντινή Αρχαιολογία (ΒΑΡ)		1	1		1	1			4
Ιστορία της Τέχνης της Δύσης (ΙΤΔ)	1		1	1		1		1	5
Ελεύθερη Επιλογή		1		1	1	1	1	1	6
Συμμετοχή σε ανασκαφική ή άλλη έρευνα πεδίου που διεξάγεται από τον Τομέα*				1*					1*
Σεμινάρια					1	1	2	2	6
Σύνολο	6	6	6	5+1*	5	5	4	4	42

* Κατά προτίμηση μετά το 4^ο εξάμηνο

Από τα Σεμινάρια που θα πραγματοποιηθούν, το ένα θα περιλαμβάνει επιτόπια άσκηση στο πλαίσιο υποχρεωτικής εκπαιδευτικής εκδρομής.

12. Βραβείο Louis Robert

Το βραβείο αυτό θεσμοθετήθηκε ύστερα από εισήγηση του καθηγητή Ι. Καμπίτση, στη μνήμη του επιφανούς αρχαιολόγου Louis Robert, καθηγητή στο Κολλέγιο της Γαλλίας και μέλους της Ακαδημίας των Επιγραφών. Πρόκειται για ετήσιο βραβείο που απονέμεται στις δύο καλύτερες προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές αρχαιολογικές εργασίες των Τμημάτων

Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Εργασίες με βαθμό «άριστα» υποβάλλονται από τους διδάσκοντες των οικείων Τομέων σε τριμελείς επιτροπές, τις οποίες συγκροτούν τα Τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Το βραβείο συνοδεύεται από χρηματικό έπαθλο πεντακοσίων (500) ευρώ (διακοσίων πενήντα [250] για κάθε εργασία, εφόσον έχουν προταθεί δύο).

Α. Πίνακας Κωδικών Αριθμών Προσφερόμενων Μαθημάτων

Τομέας Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας (Α1)

ΠΡΟΣΕΜΙΝΑΡΙΟ (ΠΡΟ)

ΠΡΟ 001 Προσεμινάριο Α

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΙΣ)

ΑΙΣ 300-399 Σεμινάρια

ΑΙΣ 400-499 Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαίας Ιστορίας. Πηγές, μέθοδοι, ιστοριογραφία

ΑΙΣ 500-599 Εισαγωγικά μαθήματα Αρχαίας Ιστορίας

ΑΙΣ 600-699 Μαθήματα Αρχαίας Ιστορίας με πιο εξειδικευμένο χαρακτήρα (προϋποθέτουν κάποιες γνώσεις)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ - ΒΥΖΑΝΤΙΟ (ΒΙΣ)

ΒΙΣ 300-399 Σεμινάρια

ΒΙΣ 400-499 Εισαγωγή στην επιστήμη της Βυζαντινής Ιστορίας. Πηγές, μέθοδοι, ιστοριογραφία

ΒΙΣ 500-599 Εισαγωγικά μαθήματα Βυζαντινής Ιστορίας

ΒΙΣ 600-699 Μαθήματα Βυζαντινής Ιστορίας με πιο εξειδικευμένο χαρακτήρα (προϋποθέτουν κάποιες γνώσεις)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ - ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ (ΙΜΧ)

ΙΜΧ 100-119 Εισαγωγή στην ιστορική επιστήμη των μεσαιωνικών χρόνων. Ιστορικές σχολές - πηγές - αρχαιακές έρευνες

ΙΜΧ 120-129 Εισαγωγή στην ιστορία του δυτικού Μεσαίωνα

ΙΜΧ 130-139 Εισαγωγή στην ιστορία των δυτικών κυριαρχιών στην ανατολική Μεσόγειο

ΙΜΧ 200-219 Θέματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας του δυτικού Μεσαίωνα - εισαγωγικού χαρακτήρα

ΙΜΧ 220-229 Θέματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας του δυτικού Μεσαίωνα - πιο εξειδικευμένου χαρακτήρα - προϋποθέτουν κάποιες γνώσεις

ΙΜΧ 230-239 Θέματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας των δυτικών κυριαρχιών στην Ανατολή - εισαγωγικού χαρακτήρα

ΙΜΧ 240-249 Θέματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας των δυτικών κυριαρχιών στην Ανατολή - πιο εξειδικευμένου χαρακτήρα - προϋποθέτουν κάποιες γνώσεις

ΙΜΧ 250-259 Θέματα πολιτικής και κοινωνικής ιστορίας του δυτικού Μεσαίωνα

ΙΜΧ 260-269 Θέματα πολιτικής και κοινωνικής ιστορίας των δυτικών κυριαρχιών στην Ανατολή

ΙΜΧ 270-279 Θεσμοί στη μεσαιωνική Ευρώπη

ΙΜΧ 280-289 Θεσμοί στις δυτικές κυριαρχίες της ανατολικής Μεσογείου

ΙΜΧ 300-350 Σεμινάρια ιστορίας μέσων χρόνων

Τομέας Ιστορίας Νεότερων Χρόνων (Α2)

ΙΝΧ 100-129 Ελληνική ιστορία, 19ος-20ός αιώνας

ΙΝΧ 130-149 Ευρωπαϊκή ιστορία, 16ος-18ος αιώνας

ΙΝΧ 150-169 Ευρωπαϊκή ιστορία, 19ος-20ός αιώνας

INX 170-179	Παγκόσμια ιστορία, 16ος-20ός αιώνας
INX 180-199	Βαλκανική ιστορία, 18ος-20ός αιώνας
INX 200-214	Ειδικά θέματα ελληνικής ιστορίας, 19ος-20ός αιώνας
INX 215-229	Ειδικά θέματα ευρωπαϊκής ιστορίας, 16ος-18ος αιώνας
INX 230-244	Ειδικά θέματα ευρωπαϊκής ιστορίας, 19ος-20ός αιώνας
INX 245-259	Ειδικά θέματα παγκόσμιας ιστορίας, 16ος-20ός αιώνας
INX 260-274	Ειδικά θέματα βαλκανικής ιστορίας, 18ος-20ός αιώνας
INX 270-299	Μεθοδολογία, θεωρία και ιστορία της ιστοριογραφίας
INX 300-399	Σεμινάρια

Τομέας Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών

ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑ (ΤΟΥ)

ΤΟΥ 100	Εισαγωγή στην Τουρκολογία
ΤΟΥ 101-105	Ιστορία των τουρκικών λαών
ΤΟΥ 106-108	Ιστορία της κεντρικής Ασίας
ΤΟΥ 109	Γενική επισκόπηση της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
ΤΟΥ 110	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση του 14ου αιώνα
ΤΟΥ 111	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση του 15ου αιώνα
ΤΟΥ 112	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση του 16ου αιώνα
ΤΟΥ 113	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση του 17ου αιώνα
ΤΟΥ 114	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση του 18ου αιώνα
ΤΟΥ 115	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση του 19ου-20ού αιώνα
ΤΟΥ 116	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση της «κλασικής» περιόδου
ΤΟΥ 117	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση της «μετακλασικής» περιόδου
ΤΟΥ 118	Οθωμανική ιστορία, γενική επισκόπηση της περιόδου του Τανζιμάτ
ΤΟΥ 119	Το ζήτημα της καταγωγής των Οθωμανών
ΤΟΥ 120-123	Ιστορία της οθωμανικής επέκτασης
ΤΟΥ 124-134	Πολιτική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
ΤΟΥ 135-144	Σχέσεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με άλλα κράτη
ΤΟΥ 145-149	Συγκριτική εξέταση οθωμανικού κράτους με άλλα κράτη
ΤΟΥ 150-170	Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
ΤΟΥ 171-177	Η πόλη στην οθωμανική περίοδο
ΤΟΥ 178-185	Η αγροτική ζωή στην οθωμανική ύπαιθρο
ΤΟΥ 186-192	Η θρησκεία στην Οθωμανική Αυτοκρατορία
ΤΟΥ 193-202	Διοικητικοί θεσμοί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
ΤΟΥ 203-207	Ιστορική δημογραφία
ΤΟΥ 208-215	Πηγές, αρχεία και αρχειακή έρευνα
ΤΟΥ 216-220	Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και ζητήματα
ΤΟΥ 221-225	Θέματα πολιτισμικής ιστορίας και ιστορίας των νοοτροπιών
ΤΟΥ 226-232	Ο στρατός και οι πόλεμοι στην οθωμανική περίοδο
ΤΟΥ 233-236	Οι αραβικές επαρχίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
ΤΟΥ 237-241	Η εικόνα της Δύσης για τους Τούρκους - Οριενταλισμός
ΤΟΥ 242-260	Ιστορία της Νεότερης Τουρκίας
ΤΟΥ 261-265	Ιστορία τουρκικών κρατών του 20ού αιώνα
ΤΟΥ 266-267	Ισλαμική τέχνη
ΤΟΥ 268-272	Η πνευματική ζωή του τουρκικού κόσμου
ΤΟΥ 273-280	Οι μη μουσουλμάνοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία
ΤΟΥ 281-285	Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (1789-1923)

ΤΟΥ 286-295 Η γυναίκα στο ισλάμ και τον τουρκικό κόσμο
ΤΟΥ 300-350 Σεμινάρια

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ (ΙΑΡ)

ΙΑΡ 101 Εισαγωγή στην Ιστορία των Αράβων
ΙΑΡ 102 Οι Άραβες πριν το ισλάμ
ΙΑΡ 103 Ο Μωάμεθ και η εποχή του
ΙΑΡ 104-110 Σύγχρονη ιστορία των αραβικών κρατών
ΙΑΡ 111 Εισαγωγή στην ισλαμική θρησκεία
ΙΑΡ 112-199 Θέματα αραβικής ιστορίας
ΙΑΡ 200-299 Θέματα ισλαμικού πολιτισμού
ΙΑΡ 300-350 Σεμινάρια

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΦΡΙΚΗΣ (ΙΑΦ)

ΙΑΦ 101 Εισαγωγή στην Ιστορία της Αφρικής
ΙΑΦ 102 Ιστορία της Αφρικής πριν την Αποικιοκρατία
ΙΑΦ 103 Ιστορία της Αποικιοκρατίας στην Αφρική
ΙΑΦ 104 Σύγχρονη ιστορία της Αφρικής. Θέματα στην ιστορία της Αφρικής
ΙΑΦ 105 Το δουλεμπόριο και οι επιπτώσεις του στην Αφρική και στο Νέο Κόσμο
ΙΑΦ 106-110 Θεωρίες της ανάπτυξης. Ιμπεριαλισμός και Ανάπτυξη: Ιστορία και θεωρίες
ΙΑΦ 111 Το Ισλάμ στην Αφρική
ΙΑΦ 112 Εθνικισμός και φυλετισμός στην Αφρική
ΙΑΦ 113 Κράτος και κοινωνία στη σύγχρονη Αφρική
ΙΑΦ 114 Η θέση της γυναίκας στην Αφρική
ΙΑΦ 115-199 Κράτη της Αφρικής. Αιθιοπία: κράτος και επανάσταση. Νότια Αφρική: η τελευταία αποικία.
ΙΑΦ 200-299 Θέματα αφρικανικής ιστορίας
ΙΑΦ 300-350 Σεμινάρια

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (B)

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΠΑΡ)

ΠΑΡ 100-104 Εισαγωγή στην Προϊστορική Αρχαιολογία (καταγωγή-εξέλιξη της επιστήμης. Προσέγγιση των μεθόδων. Σύγχρονες τάσεις)
ΠΑΡ 105-109 Δομή, λειτουργία και ιδεολογία στις πρωτόγονες κοινωνίες (Εθνολογία)
ΠΑΡ 110-116 Τεχνικές ανάλυσης και επεξεργασίας των αρχαιολογικών δεδομένων (στατιστική, πληροφορική, φυσικές και χημικές μέθοδοι ανάλυσης)
ΠΑΡ 117-120 Μέθοδοι και τεχνικές ανασκαφής (σχέδιο, φωτογραφία)
ΠΑΡ 121-125 Θεωρητικά προβλήματα της Αρχαιολογίας
ΠΑΡ 130-135 Γεωλογία-Παλαιοντολογία-Φυσική Ανθρωπολογία
ΠΑΡ 136-139 Στρατηγικές διατροφής-Τεχνολογία στην Παλαιολιθική εποχή
ΠΑΡ 140-143 Τέχνη και κοινωνία στην Παλαιολιθική εποχή
ΠΑΡ 144-146 Η Νεολιθική εποχή
ΠΑΡ 147-150 Περιβάλλον και στρατηγικές διατροφής στη Νεολιθική εποχή
ΠΑΡ 151-155 Τεχνολογία στη Νεολιθική εποχή
ΠΑΡ 156-160 Τέχνη και κοινωνία στην Νεολιθική εποχή
ΠΑΡ 170-177 Εισαγωγή στην εποχή του χαλκού
ΠΑΡ 178-182 Πρώιμη, μέση και ύστερη εποχή του χαλκού. Ανατολική Μεσόγειος, Προϊστορικό Αιγαίο-Μινωική Κρήτη
ΠΑΡ 183-185 Φυσική Γεωγραφία-Ανθρωπογεωγραφία-Τοπογραφία
ΠΑΡ 186-190 Πολεοδομία-Οργάνωση του χώρου-Αρχιτεκτονική

ΠΑΡ 191-196	Οικονομία-Τεχνολογία-Κοινωνική Οργάνωση
ΠΑΡ 197-200	Τέχνη-Εικονογραφία
ΠΑΡ 201-205	Θρησκεία και θρησκευτικές δομές
ΠΑΡ 206-210	Πρώιμη, μέση και ύστερη εποχή του χαλκού στην ηπειρωτική Ελλάδα. Μυκηναϊκές κοινωνίες
ΠΑΡ 211-216	Φυσική Γεωγραφία-Ανθρωπογεωγραφία-Τοπογραφία
ΠΑΡ 217-221	Πολεοδομία-Οργάνωση του χώρου-Αρχιτεκτονική
ΠΑΡ 222-227	Οικονομία-Τεχνολογία-Κοινωνική Οργάνωση
ΠΑΡ 228-232	Τέχνη-Εικονογραφία
ΠΑΡ 233-238	Θρησκεία και θρησκευτικές δομές
ΠΑΡ 239-244	Κρητο-μυκηναϊκές γραφές
ΠΑΡ 245-250	Αιγυπτιαολογία
ΠΑΡ 251-255	Ανατολικοί πολιτισμοί
ΠΑΡ 300-320	Σεμινάρια

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΚΑΡ)

ΚΑΡ 100	Εισαγωγή στην κλασική αρχαιολογία: Ιστοριογραφία-μέθοδοι
ΚΑΡ 106	Μυθολογία
ΚΑΡ 111	Επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης
ΚΑΡ 120	Η τέχνη των γεωμετρικών χρόνων
ΚΑΡ 121	Αρχιτεκτονική
ΚΑΡ 122	Κεραμική
ΚΑΡ 123	Μεταλλοτεχνία
ΚΑΡ 124	Μικροτεχνία
ΚΑΡ 125	Πλαστική
ΚΑΡ 126	Τοπογραφία
ΚΑΡ 130	Η τέχνη των αρχαϊκών χρόνων
ΚΑΡ 131	Αρχιτεκτονική
ΚΑΡ 132	Κεραμική
ΚΑΡ 133	Πλαστική
ΚΑΡ 134	Τοπογραφία
ΚΑΡ 140	Η τέχνη των κλασικών χρόνων (5ος αιώνας)
ΚΑΡ 141	Αρχιτεκτονική
ΚΑΡ 142	Κεραμική
ΚΑΡ 143	Ζωγραφική
ΚΑΡ 144	Πλαστική
ΚΑΡ 145	Τοπογραφία
ΚΑΡ 150	Η τέχνη των κλασικών χρόνων (4ος αιώνας)
ΚΑΡ 151	Αρχιτεκτονική
ΚΑΡ 152	Κεραμική
ΚΑΡ 153	Ζωγραφική
ΚΑΡ 154	Πλαστική
ΚΑΡ 155	Τοπογραφία
ΚΑΡ 160	Η τέχνη των ελληνιστικών χρόνων
ΚΑΡ 161	Αρχιτεκτονική
ΚΑΡ 162	Κεραμική
ΚΑΡ 163	Ζωγραφική
ΚΑΡ 164	Πλαστική
ΚΑΡ 165	Μικροτεχνία
ΚΑΡ 166	Τοπογραφία
ΚΑΡ 170	Η τέχνη των ρωμαϊκών χρόνων

KAP 171	Αρχιτεκτονική
KAP 172	Πλαστική (Πορτρέτο, κλπ.)
KAP 175	Τοπογραφία
KAP 180	Δημόσιος και ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων και Ρωμαίων
KAP 190	Επιγραφική
KAP 200	Νομισματική
KAP 300-399	Σεμινάρια

BYZANTINΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡ)

BAP 101-120	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Αρχαιολογία και την Ιστορία της Βυζαντινής Τέχνης
BAP 121-170	Αρχιτεκτονική
BAP 171-210	Ζωγραφική
BAP 211-229	Γλυπτική
BAP 230-249	Βυζαντινή εικόνα: το είδος και η ζωγραφική του
BAP 250-280	Το εικονογραφημένο χειρόγραφο βιβλίο
BAP 281-290	Βυζαντινή νομισματική και σιγίλλογραφία
BAP 291-299	Βυζαντινή επιγραφική
BAP 400-450	Μνημειακή Τοπογραφία
BAP 451-470	Πρωτοβυζαντινή και βυζαντινή πολεοδομία και οικιστική
BAP 471-550	Βυζαντινός υλικός πολιτισμός: αρχαιολογικά τεκμήρια
BAP 551-570	Η βυζαντινή τέχνη και η θέση της στο μεσαιωνικό κόσμο
BAP 571-580	Η προστασία των βυζαντινών μνημείων και η συγκρότηση Μουσείων και Συλλογών Βυζαντινής Τέχνης και Πολιτισμού
BAP 581-600	Ιστοριογραφία της βυζαντινής αρχαιολογίας και της ιστορίας της βυζαντινής τέχνης
BAP 300-399	Σεμινάρια

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ (ΙΤΔ)

ΙΤΔ 100-103	Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης: αντικείμενο, θεωρία, μέθοδοι, βασικές έννοιες, ιστοριογραφία
ΙΤΔ 104-107	Επισκόπηση της ευρωπαϊκής τέχνης από την εποχή του Καρλομάγνου έως την Αναγέννηση
ΙΤΔ 108-111	Επισκόπηση της ευρωπαϊκής τέχνης από την Αναγέννηση έως το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
ΙΤΔ 112-115	Ρομανική τέχνη
ΙΤΔ 116-119	Γοτθική τέχνη
ΙΤΔ 120-121	Η Αναγέννηση στη Φλωρεντία και τη Ρώμη
ΙΤΔ 122-124	Η Αναγέννηση στη Βόρεια Ιταλία
ΙΤΔ 125-127	Η Αναγέννηση στην Ευρώπη (εκτός Ιταλίας)
ΙΤΔ 128-131	Βενετσιάνικη ζωγραφική (14ος-16ος αιώνας)
ΙΤΔ 132-135	Μανιερισμός
ΙΤΔ 136-139	Μπαρόκ
ΙΤΔ 140-143	Το Μπαρόκ στην Ιταλία
ΙΤΔ 144-147	Το Μπαρόκ στην Κεντρική Ευρώπη
ΙΤΔ 148-151	Το Μπαρόκ στις Κάτω Χώρες
ΙΤΔ 152-155	Βενετσιάνικη ζωγραφική (17ος-18ος αιώνας)
ΙΤΔ 156-159	Ο γαλλικός Κλασικισμός και οι επιδράσεις του
ΙΤΔ 160-163	Ροκοκό
ΙΤΔ 164-167	Νεοκλασικισμός
ΙΤΔ 168-171	Ρομαντισμός

ΙΤΔ 172-175	Ρεαλισμός
ΙΤΔ 176-179	Ιμπρεσιονισμός
ΙΤΔ 180-183	Η τέχνη στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα (Συμβολισμός-Ιστορισμός-«Νέο Μπαρόκ»-«Νέα Τέχνη»)
ΙΤΔ 184-187	Εξπρεσιονισμός
ΙΤΔ 188-191	Κυβισμός
ΙΤΔ 192-195	Μη παραστατική ζωγραφική: οι πρωτεργάτες Μάλεβιτς, Καντίνσκυ, Μόντριαν
ΙΤΔ 196-199	Κονστρουκτιβισμός
ΙΤΔ 200-203	Φουτουρισμός
ΙΤΔ 204-207	Υπερρεαλισμός
ΙΤΔ 208-211	Η ζωγραφική στην Γερμανία (15ος-16ος αιώνας)
ΙΤΔ 212-215	Η ζωγραφική στην Ισπανία (16ος-20ός αιώνας)
ΙΤΔ 216-219	Οι εικαστικές τέχνες στη Ρωσία (από την εποχή του Μεγάλου Πέτρου έως το 1917)
ΙΤΔ 220-223	Οι εικαστικές τέχνες στη Σοβιετική Ένωση (από το 1917 έως το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο)
ΙΤΔ 224-227	Αρχιτεκτονική και ζωγραφική στην Αγγλία (17ος-20ός αιώνας)
ΙΤΔ 228-231	Ελληνική τέχνη το 19ο αιώνα
ΙΤΔ 232-235	Ελληνική τέχνη τον 20ό αιώνα
ΙΤΔ 236-239	Επιδράσεις και ανάπτυξη της τέχνης της Δύσης σε μη ευρωπαϊκές χώρες
ΙΤΔ 240-243	Ιστορία της φωτογραφίας
ΙΤΔ 244-245	Μουσειολογία
ΙΤΔ 246-247	Θεωρία και μέθοδοι συντήρησης
ΙΤΔ 248-251	Χαρακτική
ΙΤΔ 252-255	Εφαρμοσμένες τέχνες (αφίσα, βιομηχανικό σχέδιο, γυαλί, πορσελάνη, υφάσματα, κεραμική)
ΙΤΔ 256-259	Εικονογραφία της αρχαίας μυθολογίας
ΙΤΔ 260-263	Χριστιανική εικονογραφία
ΙΤΔ 264-267	Ιστοριογραφία, θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης: Οι αρχές της κριτικής της τέχνης στην Ιταλία (15ος-16ος αιώνας)
ΙΤΔ 268-271	Ιστοριογραφία, θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης: Θεωρίες του Μπαρόκ και του Κλασικισμού
ΙΤΔ 272-275	Ιστοριογραφία, θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης: Ρομαντισμός και ιστορισμός
ΙΤΔ 276-279	Ιστοριογραφία, θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης: Η σχολή της Βιέννης
ΙΤΔ 280-283	Ιστοριογραφία, θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης: Οι φορμαλιστικές σχολές
ΙΤΔ 284-287	Ιστοριογραφία, θεωρία και μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης: Κοινωνιολογικές και μαρξιστικές σχολές
ΙΤΔ 288-291	Εικονογραφία και Εικονολογία
ΙΤΔ 292-295	Οι εικαστικές τέχνες μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: τάσεις και κινήματα
ΙΤΔ 300-399	Σεμινάρια

Τομέας Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας

Αναπληρώτρια καθηγήτρια

Κιουσοπούλου Αντωνία*, Γραφείο 75   77365   kioussopoulou@phl.uoc.gr

Επίκουροι καθηγητές

Κάσδαγλη Αγλαΐα, Γραφείο 47   77348   kasdagli@phl.uoc.gr
Κυρίτσης Δημήτριος, Γραφείο 34   77353   kyritses@phl.uoc.gr
Μουστάκας Κων/νος, Γραφείο 32   77355   moustakas@phl.uoc.gr
Σακελλαρίου Ελένη, Γραφείο 33   77354   sakellariou@phl.uoc.gr
Σεργίδου Αναστασία, Γραφείο 36   77352   serghidou@phl.uoc.gr

Λέκτορες

Παναγοπούλου Αικατερίνη, Γραφείο 38   77357   panagop@phl.uoc.gr

Τομέας Ιστορίας Νεοτέρων Χρόνων

Καθηγητές

Αβδελά Έφη, Γραφείο 76   77344   avdela@phl.uoc.gr
Λούκος Χρήστος, Γραφείο 67   77358   loukos@phl.uoc.gr
Χατζιωσήφ Χρήστος, Γραφείο 71   77362   synasos@phl.uoc.gr

Αναπληρωτής καθηγητής

Πετμεζάς Σωκράτης*, Γραφείο 76   77366   petmezas@phl.uoc.gr

Λέκτορας

Κοκκινάκης Ιωάννης, Γραφείο 68   77359   kokkinakis@phl.uoc.gr

Τομέας Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών

Επίκουροι καθηγητές

Αναστασόπουλος Αντώνιος, Γραφείο 78   77368   anastasopoulos@phl.uoc.gr
Κολοβός Ηλίας, Γραφείο 61   77341   kolovos@phl.uoc.gr

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Καθηγητές

Γκράτζιου Όλγα, Γραφείο 73   77363   gratsiou@phl.uoc.gr
Σταμπολίδης Νικόλαος, Γραφείο 59   77339   stampolidis@phl.uoc.gr
Τζαχίλη Ίρις*, Γραφείο 74   77364   tzachili@phl.uoc.gr

---

* Διευθύντρια Τομέα

* Διευθυντής Τομέα

Αναπληρωτές καθηγητές

Γαλανίδου Παρθένα, Γραφείο 46	77343	ngalanidou@phl.uoc.gr
Καραναστάση Παυλίνα, Γραφείο 39	77356	karanastasi@phl.uoc.gr
Κόπακα Αικατερίνη, Γραφείο 43	77346	kopaka@phl.uoc.gr
Ματθιόπουλος Ευγένιος, Γραφείο 77	77367	matthiopoulos@phl.uoc.gr

Λέκτορες

Ιωάννου Παναγιώτης, Γραφείο 70	77361	ioannou@phl.uoc.gr
Κορνέζου Παναγιώτα, Γραφείο 19	77373	kornezou@phl.uoc.gr
Τσιγωνάκη Χριστίνα, Γραφείο 37	77351	tsigonaki@phl.uoc.gr
Φωσκόλου Βασιλική, Γραφείο 60	77340	foskolou@phl.uoc.gr

Ομότιμοι Καθηγητές

Αβραμέα Άννα (1934-2008)
Φαράκλας Νικόλας
Χατζηνικολάου Νίκος

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Γκαζή Αριάδνη (φωτοθήκη), Γραφείο 40	77350	gazi@phl.uoc.gr
Μαριδάκης Αλέξανδρος (Η/Υ), Γραφείο 21	77371	maridakis@phl.uoc.gr
Πολέντα Άννα (συντηρήτρια), Σπίτι Τομέα	23681	polenta@phl.uoc.gr

---

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας έχει απονεμίσει τον τίτλο του Επίτιμου Διδάκτορα στους:
Φίλιππο Ηλιού (1931-2004), Ιστορικό του Νεοελληνικού Διαφωτισμού
Henri Van Effentere (1912-2007), Καθηγητή Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Paris I
Jean-Pierre Vernant (1914-2007), Καθηγητή Ιστορίας της Αρχαίας Ελλάδας, Collège de France

